

CARTA DREPTURILOR SI ÎNDATORIRILOR MINORILOR CARE INTRĂ ÎN CONTACT CU SERVICIILE

Această carte a fost realizată cu sprijinul financiar al Fondului European pentru integrarea cetățenilor din Țările terțe 2007-2013 (FEI), în cadrul proiectului CO.S.MI - Comunicare socială și minori străini în sistemele de Justiție europeană - promovat de către Ministerul Justiției, Direcția Generală pentru punerea în aplicare a hotărârilor judecătorești și implementat de către Institutul de Psih analiză de Cercetări Sociale (IPRS) și de Casa San Benedetto - Institutul Don Calabria

PREFATĂ

Toți minorii care sunt supuși unor proceduri penale au acces la oricare dintre servicii și în orice stadiu procedural se află, intră în responsabilitatea Departamentului de Justiție Juvenilă, care funcționează în interesul minorului, garantând securitatea și definind - în punerea în aplicare a cerințelor din sistemul judiciar pentru minori sau în acord cu acesta – proiectul educațional mai potrivit. În această funcție de supraveghere, pe care Justiția juvenilă o realizează în colaborare cu alte instituții educaționale (școli, agenții de formare profesională), familii, servicii sociale locale (asl) și servicii teritoriale, minorul trebuie să fie întotdeauna tratat respectând mereu demnitatea sa astfel încât experiența în serviciile Justiției să-și poată asuma întreaga valoare educațională. Principiile de respectare a minorului, definite amplu de legiuitor care cuprind indicațiile Cărților internaționale și ale celor mai recente directive, informează fiecare aspect de muncă al Serviciului de Justiție Juvenilă.

Acestea se referă în special la importanța de a asigura: ca minorului să-i fie dată întotdeauna oportunitatea de a-și exprima propria opinie ca și propriile nevoi și ca aceste opinii și nevoi să fie luate adecvat în considerație; ca personalul să fie calificat în mod corespunzător și instruit să interacționeze cu minorii; ca luarea în grijă să fie realizată de o echipă multidisciplinară; ca minorului să-i fie garantat dreptul la educație și la sănătate; ca el să nu fie expus la tratamente sau condiții de viață degradante, ci dimpotrivă acestea să fie orientate la standarde calitative elevate și să recunoască toate amănuntele acestei faze particulare din viața adolescentului.

Respectarea deplină a demnității umane este promovată de asemenea garantând ca minorul să poată găsi întotdeauna personal disponibil să interacționeze cu el/ea și să aibă mereu posibilitatea de a menține legăturile necesare cu familia, persoanele importante, propriul avocat de încredere și ca el să fie informat adecvat despre drepturile și obligațiile sale.

Toate acestea evidențiază cum va trebui să se acorde atenție maximă atât în a împărtăși cu minorul fiecare decizie luată în interesul său și deci să se facă în așa fel încât el să fie pus într-adevăr în condiția de a vorbi și de a fi ascultat, atât în a garanta mereu o punctuală și o corectă informație privind drepturile, obligațiile, fazele procedurilor penale, desfășurarea proiectului educațional. Asemenea principii de funcționare ar trebui să fie asimilate de tot personalul de la Justiția Juvenilă, indiferent de funcție și de calificare.

Personalul de la Justiție știe, de asemenea, că normele care reglementează Sistemul pentru minori sunt cele de **imparțialitate al serviciului** sau că fiecare beneficiar trebuie să fie tratat, respectând individualitatea fiecăruia, fără distincții sau privilegii; **de recunoaștere și de responsabilitate**, și anume că fiecare operator trebuie să fie identificat de către beneficiari și este direct responsabil pentru fapta sa; de **flexibilitatea și accesibilitatea serviciului**, și anume metodele de operare care favorizează dificultățile beneficiarului cu privire la nevoile serviciului, de asemenea **pentru a da continuitate luării în grijă**; și în cele din urmă, **de confidențialitate a informațiilor colectate**, care trebuie să fie întotdeauna tratate și raportate respectând viața privată a beneficiarilor și demnitatea care trebuie să fie întotdeauna recunoscută la nivelul său maxim;

În cele din urmă, **de claritate și de transparență**, adică orice informație dată beneficiarului trebuie să fie făcută asigurându-se că acesta înțelege pe deplin sensul informației și nu într-un mod formal și birocratic.

Deși tot personalul ar trebui să fie întotdeauna disponibil pentru a explica și a face minorul să înțeleagă fiecare aspect din parcursul său în Serviciul de Justiție, se consideră necesar, de asemenea respectarea prevăzută de Ministrul Justiției, de a aplica un instrument, **Carta drepturilor și a îndatoririlor** care, în manieră agilă și într-un limbaj simplu și direct, concepută pentru a obține o eficacitate comunicativă imediată, aceasta poate fi consultată de minor în orice moment în așa fel încât el poate fi sigur de ceea ce poate sau nu să facă, sau ceea ce ar trebui sau nu să se aștepte.

Va fi responsabilitatea operatorilor de servicii de la Justiția Juvenilă de a preda Carta minorului, la prima sa intrare, în limba solicitată.

Cărții drepturilor și îndatoririlor îi urmează o Anexă care permite minorului să înțeleagă de asemenea cu claritate și termenii care nu sunt întotdeauna ușor de înțeles.

Șeful departamentului
Caterina Chinnici

Directorul general
Serenella Pesarin

ÎNDATORIRILE JUSTITIEI JUVENILE

Serviciile de Justiție Juvenilă au responsabilitatea de a da continuare deciziilor luate de către Judecătorii pentru Minori împotriva acelor minori care au comis o infracțiune sau care au fost găsiți vinovați de comiterea ei.

În realizarea îndatoririlor sale, Serviciile de Justiție Juvenilă au întotdeauna prezentă bunăstarea și siguranța ta și sunt angajate să te ajute să faci lucrurile corecte și în conformitate cu legea; pentru a reflecta asupra cărui comportament te-ai adus să te întâlnești cu Serviciile Justiției; știind cum să răspunzi de faptele tale și cum să-ți asumi responsabilitățile tale; să te angajezi să repara eventualele daune/leziuni pe care acțiunea ta le-a provocat; a studia sau a învăța o meserie și de a experimenta; de a munci.

Toate deciziile vor fi luate după ce te-au ascultat și ți-au dat posibilitatea să-ți exprimi punctul de vedere: obiectivul este acela de a împărți cu tine deciziile pentru că este nevoie de angajamentul tău pentru a se asigura ca această experiență să-ți fie utilă. Cu toate acestea, ține cont, chiar și atunci când nu vei fi de acord, va trebui să respecti deciziile luate de către Judecător: chiar dacă nu ești de acord, sunt luate pentru binele tău și pentru că infracțiunea de care trebuie să răspunzi prevede o sancțiune, și această sancțiune, prevăzută de lege, trebuie respectată, chiar și împotriva voinței tale. Să știi că, în orice situație, vei putea să contezi pe operatorii Serviciului de Justiție Juvenilă, cărora le vei putea cere ajutor și cu care vei putea vorbi despre dificultățile tale.

OBIECTIVUL JUSTITIEI JUVENILE

Chiar dacă ai comis o infracțiune, obiectivul Justiției Juvenile și al societății nu este de a te pedepsi ci de a te ajuta să te schimbi, să nu-ți creezi din nou probleme, de a înțelege ceea ce s-a întâmplat cu tine; de a interveni, cu ajutorul familiei tale, a școlii, a serviciilor sociale municipale, a

psihologilor, de a relua viața ta, mai bună ca înainte, departe de riscurile de a comite alte infracțiuni.

SERVICIILE JUSTIȚIEI JUVENILE

Sunt Serviciile Sociale, Centrele de primire în regim de urgență, Comunități, Instituțiile Penale și Centrele de zi.

În toate aceste servicii operatorii vor dedica timp să te asculte pe tine și familia ta, cât și pentru a-ți explica situația și familiei tale ce se întâmplă; în același timp ei vor explica Judecătorului situația ta.

Mai mult, operatorii vor fi întotdeauna prezenți ca să te însoțească de-a lungul diferitelor măsuri care vor fi decise de către Judecător, susținându-te și controlând ca tu să reușești să respecti cerințele și angajamentele pe care le-ai luat.

Dacă ești un minor străin vei putea vorbi despre țara ta de proveniență cu un mediator cultural, care împreună cu educatorii și asistenții sociali te vor ajuta să menții contactele cu familia ta, în a verifica permisele de ședere în Italia și în a te ajuta să beneficiezi de serviciile la care ai dreptul.

Ține cont de faptul că:

- Dacă vei fi prins sau arestat pentru o infracțiune, vei putea fi dus într-un **Centru de primire în regim de urgență** unde te vor primi educatori, agenți ai Poliției Penitenciare și operatori sociali.
La Centru vei putea rămâne maxim patru zile, timp în care vei merge în fața unui Judecător pentru o audiență - se numește audiența de validare a arestului - care va decide în privința libertății tale.
La Centru, educatorii și agenții Poliției Penitenciare îți vor explica regulile pe care trebuie să le respecti, te vor ajuta să înțelegi situația ta actuală și posibilele evoluții, îți vor cere să te gândești la îndatoririle tale, la relațiile tale, la stilul tău de viață, susținându-te în a căuta diverse oportunități.
În **audiența de validare**, Judecătorul poate să decidă să-ți aplice una din aceste **măsuri**: remiterea în libertate, prescripții, arest la domiciliu, plasarea în comunitate, pedeapsa cu închisoarea;
- 1) **Remiterea în libertate**: ești reintegrat în familie, sau în absența familiei asistenților sociali atât timp cât nu sunt indicii de vinovăție;
- 2) **Prescripții**: sunt angajamentele pe care trebuie să le respecti, ca de exemplu să mergi la școală, să participi la un curs, să faci unele activități care sunt utile pentru educația ta;
- 3) **Arestul la domiciliu**: te obligă să stai în casă și vei putea ieși doar dacă ești autorizat de Judecător pentru angajamente programate precum cele referitoare la școală, cursuri de formare, activitate de muncă, activități sportive organizate;
- 4) **Plasarea în comunitate**: te angajează să stai în comunitate, unde vei găsi alți băieți și unde educatorii îți vor cere să respecti regulile structurii și a conviețuirii, în afară de eventualele prescripții pe care ți le-a dat Judecătorul;
și aici vei putea ieși doar pentru activități utile educației tale, programate cu asistentul social și cu educatorii și autorizate de Judecător;
- 5) **Pedeapsa cu închisoarea**: vei fi dus într-un institut penal pentru minori, unde vei găsi educatori și agenți ai Poliției Penitenciare; îți va fi cerută respectarea regulilor instituției și de a te angaja în activități școlare, de formare, sportive și recreative care îți vor permite să cunoști părți din tine probabil necunoscute

În comunitate sau în închisoare îți vei putea vedea părinții, rudele, ce vor putea veni să te viziteze în zilele și în orarul stabilit.

Toate măsurile care limitează libertatea ta au o durată definite de către lege, în funcție de tipul de infracțiune de care trebuie să răspunzi: va fi Judecătorul care te va informa pentru cât timp vei fi privat de libertate.

Amintește-ți că procesul continuă și când se termină măsura de precauție: se încheie doar cu audierea, chemarea preliminară sau cu dezbateră, în fața unui Judecător al Tribunalului pentru Minori, care va pronunța sentința.

În toate măsurile adoptate de către Judecător vei fi luat în grijă de un asistent social al Biroului de Servicii Sociale pentru Minori care va avea sarcina de a vorbi cu tine și cu părinții tăi, de a-i ajuta să-ți fie aproape, de a te susține în angajamente și în dificultăți, de a controla parcursul tău, de a evalua care este nivelul tău de conștientizare față de infracțiunea săvârșită.

Amintește-ți că dacă nu respecti prescripțiile, Judecătorul poate să decidă sancțiuni mai severe; așa cum dacă nu respecti obligațiile arestului la domiciliu, Judecătorul poate dispune intrarea ta într-o comunitate și, în același fel, dacă nu respecti regulile plasării în comunitate sau te îndepărtezi de comunitate, Judecătorul poate dispune ca tu să fii dus pentru o lună într-un institut penal pentru minori.

- Chiar dacă tu intri într-un Centru de Primire în regim de Urgență și apoi îți este aplicată o măsură de precauție, fie că tu ești denunțat pentru o infracțiune rămânând liber, pe toată perioada procesului vei întâlni un asistent social al Biroului Serviciului Social pentru minori care va vorbi cu tine și cu familia ta, te va asculta și te va ajuta. Scopul tuturor acestor acțiuni este creșterea ta emoțională și psihologică și posibilitatea de a demonstra că ai înțeles erorile făcute. În acest caz îți va putea fi propus de asemenea de a întâlni persoana sau persoanele cărora le-ai produs daune (mediere penală) ori de a te angaja într-o activitate de reparare.

Asistentul social va scrie apoi un raport pentru audiența, unde va prezenta situația ta: trecutul tău, capacitățile tale/resursele tale, problemele tale/dificultățile tale, dar și proiectele tale. Tu ai dreptul să cunoști informațiile care se scriu Judecătorului.

- Judecătorul în audiența poate să decidă să suspendeze procesul și să te pună la încercare pentru o perioadă. Punerea la încercare constă în definirea unui proiect de a-l duce la bun sfârșit cu succes; proiectul poate prevedea: de a merge la școală cu folos; de a urma un curs de formare lucrativ; de a se angaja într-o activitate gratuită pentru a repara dauna și/sau ofensa provocată de infracțiune. La sfârșitul proiectului trebuie să ții cont, într-o altă audiență, de prescripțiile și de angajamentele care ți le-ai asumat. Dacă la sfârșitul perioadei de încercare ai menținut angajamentele, ca urmare a prescripțiilor Judecătorului și ai regândit asupra comportamentelor tale împotriva legii, Judecătorul va declara dispariția infracțiunii și din acea experiență nu va rămâne nici o urmă; dar dacă nu ai făcut toate acestea va reîncepe procesul.
- Sau Judecătorul în audiență poate să decidă pentru o condamnare într-un institut penal pentru minori. Aceasta nu înseamnă că va trebui să execuți pedeapsa în închisoare: există, de fapt, măsuri alternative sau înlocuitoare închisorii: arest la domiciliu, custodie la serviciul social, semi-libertatea, semi-detenența.
Pentru pedepse mai grave vei putea cere, prin avocatul tău, măsura alternativă de probă în custodia serviciului social. Judecătorul va decide pe baza unui proiect, la care vei contribui și tu la construire și pe care va trebui să-l respecti.

Amintește-ți totuși, că lipsa de respect a angajamentelor sau săvârșirea altor infracțiuni pe perioada de probă în custodia serviciului social te vor duce în închisoare.

REGULILE STRUCTURILOR DE CUSTODIE

În Centrele de Primire în regim de urgență, în Comunitățile și în Instituțiile penitenciare există reguli pe care trebuie să le respecti. La ajungerea ta în aceste unități îți vor fi date toate informațiile ce-ți permit să știi care sunt spațiile tale dar și spațiile de uz comun; unde și la ce oră se manancă (sunt prevăzute trei mese pe zi); care sunt activitățile stabilite; cine sunt persoanele prezente și care e rolul lor. În plus, îți va fi comunicat cât timp va trebui să rămâi în această unitate. În cazul în care vei fi transferat îți va fi comunicat din timp și vor fi anunțate rudele tale și persoanele dragi ție.

Toți operatorii (educatori, asistenți sociali, poliția penitenciară) sunt acolo pentru a garanta bunăstarea și siguranța ta, ascultându-te, dându-ți sugestii, sfătuindu-te în activități, asigurându-ți posibilitatea de a învăța sau de a munci.

- **Respectul pentru persoane și locuri:** amintește-ți că este datoria ta de a respecta persoanele care sunt cu tine în structuri, fie că sunt tineri, fie operatori de la Justiție sau de la societăți/asociații private și să ai grijă de locurile în care esti găzduit.
- **Dreptul de a vorbi cu persoanele dragi:** este dreptul tău de a cere să vorbești cu rudele tale sau cu persoanele dragi ție: operatorii de servicii vor face tot posibilul pentru a te favoriza. Dacă există prescripții contrare de la Judecător îți vor fi explicate și clarificate.
- **Dreptul la sănătate:** personalul de la Justiția Juvenilă are grijă de a verifica condițiile tale fizice și psihice și eventualele tale nevoi. În cazul în care se intampla să te simți mai puțin bine poți să contactezi în orice moment persoanele prezente care vor încerca să asculte exigențele tale și eventual să contacteze un medic sau un psiholog.
- **Igiena personală:** permanența în instituții implică respectarea igienei personale și o îmbrăcăminte adecvată.
- **Dreptul de a practica propria religie:** dacă ești credincios- indiferent de religie –spune personalului: se va face tot posibilul de a te pune în condițiile de a practica religia ta respectând preceptele.
- **Dreptul de a continua studiile și formarea:** dacă ai întrerupt studiile poți recupera anii școlari, atât școala gimnazială cât și cea superioară, cu ajutorul cadrelor didactice ce lucrează cu Justiția Juvenilă și în conformitate cu programele oficiale. Parcursul de studii și de formare care-l faci va fi recunoscut de orice Școala sau Institut Școlar.
- **Regimul alimentar:** dacă pentru oricare motiv ai nevoie de un regim alimentar particular ai dreptul de a-l cere.

Ce nu se poate face: sunt absolut interzise consumul de alcool și de droguri; de a lua medicamente fără prescripție medicală; comunicarea cu exteriorul dacă nu este de acord cu operatorii; a te îndepărta din incinta structurii; utilizarea spațiilor într-un mod neprevăzut de normele structurii. Nerespectarea acestor interziceri poate duce la sancțiuni.

Ține cont că: atunci când nu ești implicat într-o activitate de studiu, de formare, de muncă sau sportivă poți, în acord cu regulile institutului, să citești cărți, să asculți muzică, să te uiți la televizor.

Să știi că este dreptul tău să ceri, în unitățile de îngrijire unde ești găzduit, respectivul proiect și regulamentul în limba ta de origine: în regulament este explicat cu precizie tot ceea ce poți sau nu poți să faci.

DREPTURI ȘI ÎNDATORIRI

După cum vezi în procesul penal pentru minori și în sistemul de servicii ale Justiției minorele tu ai **drepturi și îndatoriri**, care îți sunt asigurate în fiecare faza a procesului și de toate serviciile/operatorii pe care îi vei întâlni.

Ți le reamintim în unele puncte:

- **Dreptul de a fi informat:** este dreptul tău să ceri informații despre cum funcționează serviciile; despre regulile procesului și despre măsurile care îți vor fi aplicate; e dreptul tău să-ți exprimi opinia ta despre ce s-a întâmplat sau despre ce îți este cerut să faci;
- **Dreptul să fii asistat:** este dreptul tău să fii asistat de serviciul pentru minori pe parcursul procesului penal și să fii însoțit la audiențele fixate de Judecător;
- **Dreptul de a fi apărat legal:** este dreptul tău să ai pe tot parcursul procesului penal posibilitatea de a discuta cu un avocat;
- **Dreptul la prezența părinților sau al tutorelui:** este dreptul tău ca pe parcursul procesului penal să ai prezența părinților sau tutorele și sprijinul lor în executarea tuturor măsurilor;
- **Dreptul la confidențialitate:** toate informațiile pe care operatorii le cunosc despre tine și toate lucrurile pe care tu le vei zice în colocvii nu pot fi comunicate niciunui străin. Ține cont că operatorii cu care vei vorbi sunt obligați să țină secretul profesional;
- **Îndatorirea de a respecta prevederile Judecătorului:** după cum ai văzut Judecătorul poate să impună prevederi ca măsură de precauție pe care tu trebuie să le respecti, dispunerea unei măsuri care restrânge libertatea ta mai mult. Judecătorul poate de asemenea dispune îngrijirea ta în închisoare și în acest caz vei fi primit într-un Institut Penal pentru minori.

Fie că Judecătorul dispune o măsură de precauție care limitează libertatea ta, fie că trebuie să răspunzi de o infracțiune în stare de libertate, vei fi luat sub îngrijire de asistenții sociali de la Biroul Serviciului Social cu care te vei întâlni acasă, în comunitate, în institutul penal sau în birou, pentru a verifica progresele și respectul angajamentelor dispuse de către Judecător și de tine acceptate.

Dreptul/îndatorirea de a adera la un proiect: cum ai văzut îți poate fi cerut să te angajezi într-un proiect educațional și de reintegrare socială, demonstrând că ești în stare să le respecti. Angajamentele vor putea fi cele de reluare a unei frecvențe școlare care ai întrerupt-o, de participare la cursuri de formare - de muncă, de a face probe în contexte de muncă, dar și de a te angaja în activități gratuite pentru a repara dauna/ofensa cauzată de infracțiune.

Amintește-ți: încălcarea prescripțiilor Judecătorului, nerespectarea propriilor îndatoriri sau comiterea altor infracțiuni, implică o măsură care restrânge mai mult libertatea ta și posibilitatea de a privi, într-un

ambient mai protejat și mai sigur, alte oportunități, alte moduri de viață și de relație, alte moduri de a sta în mediul tău familiar și social.

Dimpotrivă, a demonstra un real angajament în viața de zi cu zi și în propriile activități școlare, de pregătire și recreative, respectarea indicațiilor date de operatori cu responsabilitate și atenție, a colabora cu operatorii în susținerea altor minori care traiesc cu tine, sunt valorizate în mod pozitiv și demonstrează seriozitate și responsabilitate care vor fi evaluate pozitiv de Judecător chiar și cu privire la atenuarea măsurilor.

ANEXĂ

Arestul

Poliția judiciară poate să aresteze minorul dacă este prins în flagrant, și anume în momentul comiterii infracțiunii sau imediat după; în acest caz minorul este dus în C.P.A, unde poate rămâne pentru o perioadă de maxim 96 ore.

Arhivarea

La sfârșitul fazei de investigații preliminare, Procurorul poate adresa Judecătorului de investigații preliminare (G.I.P) cererea de arhivare; ceea ce înseamnă că Procurorul cere să nu se continue urmărirea penală a acuzatului, și atunci când Judecătorul de investigații preliminare acceptă această cerere, minorul va finaliza în mod definitiv acest parcurs penal. Dacă dimpotrivă această cerere este respinsă de către G.I.P, parcursul penal continuă urmând fazele ulterioare ale procesului (audiența preliminară,etc).

Asistentul social

Este un profesionist care oferă asistență minorilor suspecți și autori de infracțiuni în fiecare faza a procesului penal. La cererea Procurorului adună informații despre minor pentru verificarea personalității și dezvoltă proiecte educaționale pentru reintegrarea sa. Asistentul social de la U.S.S.M: intervine când minorul este arestat sau când este reținut; îl însoțește pe minor în procesul educațional prevăzut de măsura de precauție aplicată; desfășoară activități de susținere și de control atunci când sunt prescrise măsuri de precauție, alternative, de înlocuire și de siguranță; însoțește minorul pe toată perioada de încercare

Audiere de validare

Audierea de validare este fixată de către G.I.P cât mai repede și oricum nu mai târziu de 48 de ore de la cererea de validare a reținerii sau al arestului și trebuie să fie dat avizul Procurorului, avocatului apărării și minorului reținut sau arestat. În timpul audienței de validare Procurorul indică motivele arestului sau reținerii și formulează cererile cu privire la libertatea personală a minorului. Judecătorul, pentru a permite exercitarea dreptului de apărare, interoghează arestatul sau reținutul și ascultă apărătorul său, apoi decide asupra cererii de validare adoptând respectivele măsuri.

Audiența dezbaterii

Audiența dezbaterii constituie procesul propriu-zis; aici colegiul de judecată este compus din patru Judecători, doi profesioniști și doi onorifici. În timpul Dezbaterii Audienței sunt audiați în afară de minor și, martorii, partea vătămată și operatorii serviciilor implicate. La sfârșitul audienței, minorul poate fi achitat, poate primi grațierea judiciară sau o sentință de condamnare.

Audiența preliminară

În audiența preliminară Judecătorul, pe baza elementelor adunate și a cererii Procurorului, poate:

- să pronunțe sentința de neîncepere a procesului;
- să pronunțe sentința de irelevantă a faptei;
- să acorde grațierea judiciară;
- să acorde o sentință alternativă;
- să acorde o perioadă de punere la încercare;
- să pronunțe sentința de condamnare.

În alte cazuri, Judecătorul retrimite la Audiența Dezbaterei.

În caz de necesitate, Judecătorul poate, printr-un decret anume, să adopte măsuri civile temporare, executate imediat în vederea protejării minorului.

Biroul de Servicii Sociale pentru Minori - U.S.S.M.

Competența sa specifică este de a aduna și de a furniza autorității judiciare pentru minori informațiile personale, familiare și cu privire la viața generală a minorului. De asemenea susține și însoțește tânărul în fiecare fază a procesului penal și controlează ca acesta să respecte măsurile de precauție prescrise, în colaborare cu celelalte Servicii ale Justiției și cu serviciile teritoriale.

Centrul de primire în regim de urgență

Este unitatea care găzduiește minorii care sunt arestați sau reținuți până la audiența de validare care trebuie să fie fixată în maxim 96 ore de la arest sau reținere. În interiorul acestei unități lucrează o echipă compusă din educator, agent al poliției penitenciare, psiholog, asistent social, mediator cultural. Acest grup de profesioniști are, printre altele, sarcina de a scrie un prim raport în care este descrisă condiția psihologică și socială a minorului și resursele disponibile în zonă, cu scopul de a furniza Autorității Judiciare toate elementele utile pentru a identifica măsura de precauție mai potrivită personalității și situației minorului.

Centrul de zi

Este o structură specializată pentru a efectua, în timpul zilei, activități educaționale de studiu și de pregătire lucrativă; de timp liber și de animație la care pot participa minorii supuși procedurilor penale din cadrul măsurilor de precauție alternative sau înlocuitoare. În aceste centre pot avea acces și minorii care nu sunt supuși procedurilor penale.

Centre multi-funcționale

Este o structură care oferă mai multe servicii pentru minorii supuși măsurilor penale, printre care Comunitatea și Centrul de zi. În aceste structuri minorii pot locui și efectua în timpul zilei activități educative de studiu și de pregătire lucrativă, de timp liber și de animație. În aceste centre pot avea acces și minorii care nu sunt supuși procedurilor penale.

Centrul pentru Justiția juvenilă

Centrul pentru Justiția juvenilă programează și coordonează activitățile desfășurate de către diferitele Servicii pentru minori care se află pe teritoriul de competență și care sunt:

Birourile de Servicii Sociale pentru minori –U.S.S.M, Instituțiile Penale pentru minori-I.P.M, Centrele de Primire în regim de urgență-C.P.A, Comunitățile și Centrele de zi.

Completul de judecată

În procedura penală pentru minori, deciziile pot fi luate, în funcție de faza procedurii, ori de un Judecător monocratic, și anume care ia singur deciziile, ca și G.I.P, ori de un Organ colegial, care este format din diferiți judecători care iau deciziile împreună: în ședința preliminară colegiul este format de un Judecător profesionist și de doi judecători onorifici; în audiența următoare colegiul este format din doi judecători profesioniști și doi judecători onorifici.

Comunitatea

Este o unitate rezidențială cu scop educativ. Există trei tipuri de comunități: comunitatea publică sau ministerială gestionată de personalul de la Justiția pentru minori care primesc doar minori supuși măsurii penale; comunitatea gestionată de Entități private, care găzduiesc atât tineri care se află în dificultate pentru diferite motive cât și pe cei cu măsuri penale; comunitatea terapeutică pentru persoane dependente de anumite substanțe sau cu patologii psihiatrice care au nevoie de ajutor clinic specific.

Curtea de apel

Curtea de apel este organul care examinează și judecă sentințele emise de Tribunal, în cazul adulților, sau de Tribunalul pentru minori în cazul minorilor.

Decretul Președintelui Republicii (D.P.R) nr.448 din 22 septembrie 1988

Este textul în care sunt colectate toate normele care se referă la procesul penal împotriva infractorilor minori.

Decret legislativ (D.lgs) Nr.272 din 28 iulie 1989

Este textul care conține toate normele care reglementează desfășurarea procesului penal privind infractorii minori. Aceste norme indică printre altele, care sunt funcțiile diverselor departamente ale Justiției pentru minori, cum ar trebui să fie decise și aplicate măsurile de precauție, suspendarea procesului cu termen de încercare și o întreagă serie de alte aspecte legale care privesc procedurile tânărului acuzat de infracțiune.

Dezbateri (gradul 1)

Dacă audiența preliminară se încheie cu punerea sub acuzare a minorului, se trece la faza de dezbateri, care este acea fază a procesului în care sunt colectate și discutate probele infracțiunii și este stabilită responsabilitatea minorului. Aceasta fază nu este publică.

Declarația de dispariție a infracțiunii pentru un rezultat pozitiv al probei (Art. 29 D.P.R 448/88)

La sfârșitul perioadei de probă (art.28), Judecătorul, pe baza unui raport pregătit de către asistentul social de la U.S.S.M. care a ținut sub observație tânărul, declară reușită sau nereușită perioada de probă. În caz de reușită, infracțiunea este eliminată.

Doctor

Este un profesionist al Serviciului de sănătate națională care garantează în toate structurile rezidențiale ale Justiției pentru minori tutelarea sănătății minorilor aflați în grijă.

Educator

Este un profesionist care lucrează în C.P.A, Comunitate sau I.P.M cu sarcina de a găzdui minorul, de a asculta dificultățile sale, de a defini un proces educațional și de a-l ajuta pe minor pe durata proiectului. Educatorul, de asemenea, susține minorul în timpul șederii lui în structurile rezidențiale pentru minori și îl însoțește în diferitele etape ale procesului.

Grațiere judiciară

Este un beneficiu prevăzut doar dacă cel ce comite infracțiunea a fost un minor. Este dată de Judecător, după ce s-a stabilit responsabilitatea penală a tânărului, când consideră că minorul nu va mai comite alte infracțiuni. Prin iertarea judiciară, infracțiunea este eliminată.

Împăcarea între victimă și autorul infracțiunii

În timpul procesului penal al minorului există posibilitatea de a organiza una sau mai multe întâlniri între autorul infracțiunii și victimă cu scopul de a repara dauna produsă de infracțiune, prin compensații materiale sau simbolice, sau prin realizarea din partea infractorului de activități în favoarea victimei sau, în general, a societății.

Imputare

Constă în atribuirea răspunderii unei anumite infracțiuni, sau încercarea de a comite, a unei persoane.

Institutul penal pentru minori - I.P.M

Institutul penal pentru minori este structura care găzduiește minorii atât când este decisă de Judecător detenția preventivă cât și în executarea pedepsei. Instituțiile penale găzduiesc infractorii minori până la vârsta

maximă de 21 de ani, vârstă la care are loc trecerea în Instituțiile penale pentru adulți dacă tânărul trebuie încă să termine executarea pedepsei.

Investigații asupra personalității minorului

Articolul 9 din D.P.R 448/88 prevede că operatorul Serviciului pentru minori, la cererea Procurorului și a Judecătorului, să obțină informații despre condițiile de viață și resursele personale, familiare, sociale și de mediu al minorului, cu scopul de a aplica cel mai eficient proiect de reeducare care vizează reintegrarea socială a minorului.

Judecată sumară

Judecata sumară este un ritual particular care poate fi cerut de acuzat prin intermediul avocatului său. Cu aceasta se evită dezbaterea, adică procesul în adevăratul sens al cuvântului, și decizia de achitare sau condamnare este luată în timpul audienței preliminare.

Judecător de investigații preliminare

Este un Magistrat profesionist zis și "cu togă" care ia probe ce nu trebuie amânate la faza de proces și decide primele măsuri legate de libertatea personală a suspectului. Poate dispune de una dintre măsurile de precauție prevăzute și poate decide să nu înceapă urmărirea penală, dacă consideră că faptul este irelevant, că nu este demn de a fi urmărit penal și deci un proces.

Judecător al Audierii Preliminare (G.U.P.)

Este un organ compus din trei judecători: un Judecător profesionist și doi (un bărbat și o femeie) judecători onorifici. Este Procurorul cel care citează tânărul în faza G.U.P cerând retrimiteră în judecată. Judecătorii, în timpul audienței preliminare, se pronunță asupra cererii Procurorului de a retrimite în judecată acuzatul, conform evaluărilor care iau în considerație personalitatea tânărului și nevoile educaționale.

Judecător onorific

Este un Judecător neprofesionist, adică un expert în științele umaniste, numit la fiecare trei ani, care are ca activitate ascultarea minorilor și a familiilor, acesta fiind delegat de Președintele instanței și participă la deciziile luate de Judecătorii profesioniști atât pentru procedurile penale cât și pentru cele civile.

Judecător profesionist

Este un Magistrat specializat în tratarea cazurilor cu minori care exercită, pe timp nelimitat, funcția de Judecător.

Luarea în grijă de către serviciul social

Atunci când minorul primește o condamnare definitivă de tipul detenției, luarea în grijă de către serviciul social este o măsură care poate înlocui, total sau parțial, detenția în Institutul Penal pentru minori. În acest caz minorul este pus în libertate și apoi luat în grijă de operatorii de la U.S.S.M, rămânând în ambientul său de viață și continuând să-și desfășoare activitățile sale, deși a fost supus la prescripții și controale.

Magistrat de supraveghere

Magistratul de supraveghere este un Judecător specializat care supraveghează executarea măsurilor penale și de siguranță, pentru a asigura că orice formă de îngrijire se efectuează și este în conformitate cu legile și regulamentele; verifică organizarea Instituțiilor penale pentru minori în ceea ce privește luarea sub grijă și programele de tratament penitenciar, aprobând cu un decret programele reeducative elaborate de către echipele psiho-pedagogice, măsurile de schimbare a luării în grijă de către Serviciul social și cele de muncă în afara incintei; împarte dispoziții directe să elimine eventualele încălcări ale drepturilor minorilor deținuți; întocmește permise și licențe și prevede măsuri relative aplicării, executarea, transformarea și revocarea măsurilor de siguranță. Este competent în executarea sancțiunilor înlocuitoare aplicate minorilor.

Măsurile alternative ale detenției

Judecătorul poate decide să aplice, după sentința definitivă, măsuri alternative detenției, cum ar fi luarea în grijă de către serviciile sociale, arestul la domiciliu, semi-libertatea, semi-detenția, eliberarea anticipată și eliberarea condiționată.

Măsuri de precauție

Sunt măsuri emise de Judecător, la cererea Procurorului, în cazul în care se consideră că există riscul de repetare a infracțiunii, de scurgere sau de falsificare a probelor.

Sunt patru măsuri de precauție:

prescripțiile: sunt dispoziții de a face sau nu pe care minorul trebuie să le respecte și se referă, printre altele, la activități de studiu sau de muncă sau oricum utile pentru educația sa, dar și limite sau interdicții cu privire la a comunica sau a întâlni alte persoane;

arest la domiciliu: minorul este obligat să rămână la domiciliul familiei sau într-un al loc stabilit; cu aceeași hotărâre Judecătorul poate dispune alte prescripții;

plasarea în comunitate: minorul este încredințat unei structuri publice sau private în care sunt reguli specifice, trebuie să respecte programul tratamentelor și obligațiile impuse de autoritatea judiciară;

custodia de cautelă: Judecătorul dispune detenția în Institutul penal pentru minori.

Măsuri alternative detenției

Sunt măsuri pe care Judecătorul le poate aplica în momentul condamnării, cum ar fi semi-detenția.

Mediator cultural

Este un profesionist, de obicei e o persoană străină, care a urmat un curs specific de formare. Are sarcina de a facilita comunicarea între străini și figurile profesionale care lucrează în Serviciile pentru minori, furnizând informații și rezolvând problemele de înțelegere care pot lua naștere datorită apartenenței diferitelor culturi. Este prezent în toate Serviciile Justiției pentru minori și însoțește minorul străin în fiecare fază a procesului penal.

Mediere penală

Medierea penală permite infractorului și victimei să se confrunte cu ceea ce s-a întâmplat, exprimându-și reciproc punctele de vedere și emoțiile legate de acestea. Prin medierea penală se încearcă să se ajungă la o soluție a conflictului care să fie cât mai satisfăcătoare pentru amândoi, datorită ajutorului dat de o terță persoană și neutră (mediatorul).

Procedura penală

Este acel parcurs penal care include atât faza inițială a investigației cât și faza procesului numită dezbateri și se termină când Judecătorul pronunță sentința definitivă.

Procuratura

Este biroul Procurorului, organism diferit și distinct de Tribunal, care exercită acțiuni penale față de minorii acuzați de infracțiune.

Proiectul educațional individualizat

Este un program elaborat de o echipă interprofesională din fiecare serviciu, de acord cu minorul și cu familia, care constă într-un parcurs educațional pentru a favoriza creșterea și reintegrarea minorului, prin activități specifice cum ar fi studiul, munca, activități de voluntariat, ajungerea la o înțelegere cu victima.

Psiholog

Este un profesionist din Sistemul de sănătate național care-și desfășoară activitatea în toate serviciile pentru minori (C.P.A, Comunitatea ministerială, I.P.M, U.S.S.M) și efectuează o activitate de observare și de sprijin a minorului, cu scopul de a evalua personalitatea și nevoile, în fiecare fază a procesului penal, și de intervenție clinică unde este necesar.

Procuror

Este un Magistrat al Republicii responsabil de a conduce investigațiile și, în cazul în care sunt dovezi pentru a susține acuzația, de a formula imputația și de a cere retrimiteră în judecată, să susțină acuzația în proces, de a formula cererea de condamnare.

Repararea daunelor

Este o activitate care prevede, din partea minorului care a comis infracțiunea, recunoașterea daunei cauzate victimei. Are loc folosind o compensație sau cu decizia minorului de a se angaja în activități care pot atenua consecințele infracțiunii, ca de exemplu activitatea de voluntariat social în asociații și organizații, sau în favoarea victimei.

Retrimiteră în judecată

Cererea de retrimiteră în judecată este formulată de Procuror, la sfârșitul fazei de investigare preliminară, când consideră că în cursul acestor investigații au fost adunate probe de vinovăție față de tânăr.

Sentița de neîncepere a procesului pentru irelevanța faptei

Judecătorul poate pronunța aceasta sentița/decizie când infracțiunea nu este considerată gravă, când se evaluează că minorul nu va mai comite noi infracțiuni, sau că, continuarea procedurii ar putea împiedica procesele de evoluție în curs de desfășurare.

Serviciile Justiției pentru minori

Cuprind C.P.A, Comunitatea, U.S.S.M, I.P.M și Centre de zi care, coordonate de C.G.M, constituie un sistem de însoțire a minorului pe toată durata procesului penal.

Suspendarea procesului și punerea la probă

Este o instituție care permite suspendarea procesului. Elementul esențial al acestei instituții este definirea unui proiect individual de reeducare, cu durata maximă de trei ani, care prevede asumarea unor angajamente precise din partea minorului. La sfârșitul perioadei de probă, Judecătorul evaluează rezultatele: dacă sunt pozitive, acesta elimină infracțiunea, dacă sunt negative procesul își reia cursul său.

Stare de oprire

Atunci când sunt indicii grave că un minor a comis sau a încercat să comită, o infracțiune, sau când se consideră că acuzatul poate fugi pentru a se sustrage Justiției, este decisă de Procuror sau de organele de poliție starea de oprire, adică minorul este dus în C.P.A (Centrul de Primire în regim de Urgență) unde poate rămâne pentru o perioadă de timp de cel mult 96 ore.

Tribunalul de supraveghere

Este compus din doi Judecători profesioniști și doi onorifici și decide în privința acordării măsurilor alternative detenției.

Tribunalul pentru minori

Este organul jurisdicțional care are funcția de a emite o judecată de gradul întâi în toate aspectele penale, civile și administrative în ceea ce privește minorii. Este compus din Judecători profesioniști și din Judecători onorifici.